

ikke stemme for Loven, idet vi var vidende om, at en hel Del Mennesker vilde faa en betydelig Føringelse af deres hidtil oppebaarne Alderdomsforsørgelse.

Dernæst udtalte det ærede 3die Medlem for 5te Kreds, at Socialdemokratiet var i Stand til hurtigt at vække Utilfredshed med Loven ved den Agitation, der blev rettet mod dens Bestemmelser. Det var heller ikke vanskeligt, tilføjede det ærede Medlem, at vække Utilfredshed hos de gamle, thi de betalte jo ikke noget selv. Det forekommer mig, at denne Udtalelse egentlig kunde have været uanvendt ved en Lejlighed som denne; der var ikke givet nogen særlig Anledning til den, og jeg synes, den er uretfærdig mod de gamle, da det er uomtvisteligt — jeg behøver slet ikke at nævne Tallene, enhver kan forvise sig derom ved at læse Lovens Takster —, at Mennesker ikke kan leve sorgfrit, bogstavelig talt ikke kan faa det nødtørftige til Livets Ophold gennem den Understøttelse, der gives. Jeg synes, at det saa er ganske urigtigt her i Tinget at gøre Opførelser over, at de gamle har udtalt sig for at faa Taksterne ændret, det forekommer mig aldeles urimeligt. Det er ogsaa urimeligt at sige, at de gamle ikke yder noget, de har ydet deres gennem det Arbejde, de har præsteret i deres lange Liv. Det er ganske uretfærdigt at forekaste Fattigfolk, at de ikke yder eller har ydet noget til Samfundets Bestaaen. Hvem kan afgøre, hvem af os der har ydet mest? Det kan ingen afgøre. Hver især har vel ydet efter sin Evne, efter sine Anlæg, efter de Vilkaar, han har været stillet under, og jeg tror, at mange af os, som maaske mener at have ydet meget, vilde komme i den ubehagelige Situation at faa Minus, hvor man mente at faa Plus.

Saa spurgte det ærede Medlem: Har vi Raad til at yde mere til de gamle? Ja det er en Udtalelse, et Udraab, der meget let kommer over adskillige Menneskers Læber, naar Talen er om at forhøje Understøttelser og Udgifter i Stat og Kommune. Jeg siger ikke dette for at give Udtryk for, at man kritikløst skal give Pengene ud. Paa ingen Maade. Ingen, tror jeg, vil, med nogen større Ret i alt Fald, kunne bebrejde mig, at jeg i min offentlige Virksomhed ikke har haft Sans for Økonomi. Men her staar vi overfor en særlig Kategori af Mennesker, de gamle. Det har altid været min Opfattelse, at to Parter af et menneskeligt Samfund maatte der tages særligt Hensyn til: Børnene og de gamle.

Børnene maa vi vare paa, fordi de er vore Arvtagere. De er den kommende Slægt, der skal forberedes til at være vore Arvtagere, og hvis de ikke vokser op under saadanne Vilkaar, at man med Rette kan fordre af dem, at de skal blive vore Arvtagere paa en god Maade, saa kan man heller ikke vente, at de vil blive det. For de gamles Vedkommende er Forholdet det, at de har gjort deres Gerning, de stunder fra Livet, kan ikke klage deres Nød med nogen Virkning, lige saa lidt som Børnene kan det. Naar Folk naar til den Situation, at de ikke længere er deres egne Værger i den Forstand, at de ikke kan gaa ud og konkurrere, fordi deres Evner og Kræfter ikke slaar til, naar de skubbes til Side, fordi de ikke længere kan klare sig i Kampen for Tilværelsen, saa hjælper deres Protest ikke stort, og saa er det Samfundets Pligt — det synes jeg i hvert Fald — at hjælpe dem. Nu er der selvfølgelig Grænser for, i hvilken Udstrækning denne Hjælp kan ydes, men jeg sætter i hvert Fald Minimumsgrænsen der, hvor Levemuligheden er. Jeg mener, at man maa hjælpe dem til det allernødtørftigste, at man maa give dem saa meget, at de kan skaffe sig den allernødtørftigste Bolig, de allernødtørftigste Klæder og den allernødtørftigste Føde. Det maa vi gøre, og jeg vover at paastaa og vil med den største Lethed kunne anføre talrige Eksempler, der viser, at den nuværende Aldersrentelovs Satser ikke er tilstrækkelige til, at de gamle kan faa det nødtørftige. Ingen vil kunne bestride det. Og da vi nu har gennemført det Princip, og oven i Købet roser os af det, at de gamle skal, naar de naar den i Loven fastsatte Alder, have Aldersrente — vi roser os af at have en udmærket social Lovgivning, og paa visse Omraader med Rette —, saa mener jeg, at vi maa tage Konsekvenserne deraf, eller ogsaa maa vi sige: Vi vil ikke yde den Aldersrente længere, vi vil ind paa noget helt nyt, nu skal der betales til den paa en anden Maade, end der hidtil har været betalt, nu skal der skaffes særlige Fonds til Veje o. s. v. Men disse Fonds kan vi dog ikke skaffe til Veje i en Haandevending. Der vil gaa mange Aar, inden Beløbene dertil er skaffet til Veje. Overhovedet har man her i Landet ikke hidtil indenfor noget Parti ubetinget stillet sig paa det Standpunkt, at man skulde gaa over til Folkeforsikringsprincippet. Mig bekendt er der intet Parti, hvis Medlemmer helt og fuldt er gaaet i Brechen for dette. Tværtimod